

Η εκπαιδευτική τεχνολογία στη διδασκαλία της Ιστορίας: κίνδυνοι και προκλήσεις

Αρχοντία Μαντζαρίδου

PhD Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση, ΕΚΠΑ

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ70

6^ο ΠΕΚΕΣ της ΠΔΕ Αττικής

Η εισήγηση αναφέρεται στην υποστήριξη της διδασκαλίας της Ιστορίας με τεχνολογικά εργαλεία προκειμένου να επιτευχθεί πλήρως ο στόχος δηλαδή η ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης των μαθητών. Στο θεωρητικό μέρος θα αναφερθούν τα πλεονεκτήματα και οι δυνατότητες που προφέρουν οι νέες τεχνολογίες για τη διαμόρφωση μαθησιακών περιβαλλόντων στα οποία οι εκπαιδευτικοί μπορούν να κινητοποιήσουν το ενδιαφέρον των μαθητών τους και να τους προσφέρουν την εμπειρία της ιστορικής διερεύνησης και ερμηνείας. Τα ψηφιακά περιβάλλοντα με το διαδραστικό, πολυμεσικό τους χαρακτήρα μπορούν να λειτουργήσουν υποστηρικτικά προς τα σχολικά εγχειρίδια επιτρέποντας μεγαλύτερο βαθμό ουσιαστικής συμμετοχής, σκέψης και κατανόησης.

Η είσοδος των νέων τεχνολογιών στο χώρο της εκπαίδευσης αλλάζει ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι λαμβάνουν και επεξεργάζονται τις πληροφορίες. Για τη διδασκαλία της Ιστορίας η αλλαγή αυτή αποτελεί μεγάλη πρόκληση, καθώς το «οπτικό αφήγημα» μπορεί να αποτελέσει έναν εναλλακτικό τρόπο υπέρβασης των περιορισμών του συμβατικού, δισδιάστατου και γραμμικά οργανωμένου κειμενικού ιστορικού αφηγήματος. Η "οπτικοποίηση" (visualization) του παρελθόντος έρχεται να προστεθεί στο οπλοστάσιο της ιστορικής αναπαράστασης και ερμηνείας. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να δοκιμάσουν παιδαγωγικές μεθόδους και διδακτικές τεχνικές με τις οποίες οι μαθητές τους θα «δουν» το παρελθόν και το παρόν μέσα από ανασύνθεση και ερμηνεία ψηφιακών ιστορικών τεκμηρίων οργανωμένων σε ισχυρές βάσεις δεδομένων. Η χρήση των ψηφιοποιημένων ιστορικών πηγών μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στις διερευνητικές διαδικασίες, που η νέα ιστορία ζητά να εμπλέξει τους μαθητές, ωστόσο, απαιτεί νέες κριτικές ικανότητες και νέους τρόπους αξιολόγησής τους σε σχέση τόσο με την αυθεντικότητά τους όσο και με την παραγόμενη γνώση που προσφέρουν.

Ένα από τα βασικά γνωρίσματα της νέας ιστορίας είναι η έμφαση που δίνεται στη διαδικασία της μάθησης έναντι του περιεχομένου. Ο στόχος δεν είναι μόνο η κατάκτηση της γνώσης αλλά η καλλιέργεια δεξιοτήτων που καθιστούν τα παιδιά ικανά να κατανοούν το παρελθόν, το παρόν και ως ένα βαθμό το μέλλον με ιστορικούς όρους. Με αυτούς τους όρους η διδακτική της ιστορίας μετατοπίζει το βλέμμα στη διατύπωση και διερεύνηση ιστορικών ερωτημάτων αλλά και στην ανάλυση και ερμηνεία των ιστορικών πηγών. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να κρίνουν το βαθμό συμβατότητας των τεχνολογικών εργαλείων με τον προσανατολισμό της δράσης των ίδιων των μαθητών τους. Οι πολυμεσικοί εννοιολογικοί χάρτες, οι διαδραστικές παρουσιάσεις, οι ψηφιακές χρονογραμμές, τα εικονικά μουσεία αλλά και τα διαδικτυακά projects θα προσεγγιστούν με βάση την προστιθέμενη αξία τους στο βασικό σκοπό του μαθήματος της ιστορίας, στη διαμόρφωση ιστορικής συνείδησης.